

TERMODINAMIKA 2008/09

Izpit

13. 9. 2011

1. Obnašanje N_2O opišemo z Berthelotovo enačbo stanja

$$\left(p + \frac{a}{V_M^2 T}\right) (V_M - b) = RT,$$

kjer je $a = 87.2 \text{ Jm}^3\text{K/mol}^2$ in $b = 3.25 \times 10^{-5} \text{ m}^3/\text{mol}$. Izračunajte kritično temperaturo N_2O ! Za koliko se spremeni specifična toplota N_2O pri stalni prostornini, ko pri temperaturi, ki je za 20°C nad kritično, zmanjšamo gostoto plina z 20 kg/m^3 na 10 kg/m^3 ? Kilomolska masa N_2O je 44 kg/kmol .

2. Fotonski plin podvržemo reverzibilni krožni spremembi, ki jo sestavljata dve adiabatni in dve izohori. Izračunajte izkoristek takega toplotnega stroja, če je razmerje največje in najmanjše prostornine v ciklu enako 3! Gostota notranje energije fotonskega plina je $u = 4\sigma T^4/c$, kjer pomeni σ Stefanovo konstanto in c hitrost svetlobe. Tlak fotonskega plina je enak $u/3$.
3. Kromov galun ima pri 20°C magnetno permeabilnost 1.00029 , gostoto 1830 kg/m^3 in specifično toploto pri stalni magnetizaciji 1400 J/kgK . Vzorec kromovega galuna pri 20°C izotermno namagnetimo, da magnetizacija naraste z 0 na 10^5 A/m , nato pa ga adiabatno razmagnetimo, da pade magnetizacija zopet na 0 . Za koliko $^\circ\text{C}$ se pri tem ohladi? Kolikokrat moramo cikel ponoviti, da se vzorec ohladi pod -23°C ? Privzemite, da velja Curiejev zakon!
4. Membrana, ki prepušča le vodo, predeljuje posodo na dva dela. V prvem je 0.5% vodna raztopina glukoze, v drugem pa 0.8% vodna raztopina saharoze. Kolikšna tlačna razlika se vzpostavi med deloma posode, ko sta raztopini v ravnovesju pri 90°C ? Kolikšna je ta razlika, če pri nespremenjeni temperaturi obe koncentraciji postoterimo? Gostota vode je 1000 kg/m^3 , kilomolske mase vode, glukoze in saharoze pa so po vrsti 18 kg/kmol , 180 kg/kmol in 342 kg/kmol . Privzemite, da sta raztopini idealni!